

**Хроніка
культурно-мистецького життя Чернівецької області
за вересень 2024 року**

Загальні питання

6 вересня відбулося засідання колегії управління культури Чернівецької обласної військової адміністрації під головуванням начальниці управління культури Олени Боднар. На засіданні було обговорено ряд ключових питань, зокрема про присвоєння почесних звань працівникам галузі культури, а також про стратегію, огляд та політику цифровізації регіону.

Театрально-концертне життя

У Чернівецькому обласному академічному музично-драматичному театрі ім. Ольги Кобилянської демонстрували вистави: 7 вересня – бурлеск або вистава-одкровення особливої жінки «Вечірнє шоу Фрекен Хільдур Бок»; 20 вересня – рестарт вистави Дмитра Леончика «Карпатський раж» (на сцені-майстерні); 22 вересня – «12-та ніч, або Як собі хочете»; 27 вересня – прем'єра трагікомедії «Величне століття. Веселе».

12–13 вересня у Хотинському будинку народної творчості та дозвілля відбувся показ драми-феєрії «Лісова пісня» за мотивами твору Лесі Українки.

19 вересня у Чернівецькій обласній філармонії ім. Дмитра Гнатюка з моновиставою «Доньки» виступила українська естрадна співачка Наталія Могилевська.

Концертна діяльність

У Чернівецькій обласній філармонії ім. Дмитра Гнатюка відбулися такі концерти: 13 вересня – Академічного симфонічного оркестру обласної філармонії; 15 вересня Львівський фортепіанний секстет у складі Наталії Ревакович, Марти Семчишин, Вікторії Титаренко, Любов Войтович, Ольги Шутко, Дениса Маркевича презентували унікальний музичний проєкт за творами Василя Барвінського, Юліуша Зарембського, Сергія Борткевича; 23 вересня – «Музичне відновлення при свічках» з композитором та піаністом Alex Pian; 29 вересня – «Світ кіномузики» від Академічного камерного хору «Чернівці».

У залі органної та камерної музики Чернівецької обласної філармонії ім. Дмитра Гнатюка організували концерти: 1 вересня – Дмитра Морозова з органним концертом за участі заслуженого артиста України Володимира Фісюка (тенор, Чернівці); 4 вересня – органної музики «TE DEUM» Йозефа Кратохвіла, – органіста із Чехії, що відбувся в межах відзначення року чеської музики у світі; 8 вересня – «Шедеври органної та вокальної музики» Світлани Бардаус (орган) за участі Ольги Крамаренко (мецо-сопрано); 21

вересня – Антоніо Вівальді «Пори року» Олени Мацелюх (орган) та Марти Гереги (скрипка); 25 вересня – ансамблю народної музики «Плай» за участі солістів філармонії Богдани Зайцевої-Чебан та заслуженого артиста України Володимира Фісюка; 28 вересня – скрипкового дуету заслуженої артистки України Людмили Шапко та народного артиста України Павла Чеботова.

Фестивалі. Гастролі

13 вересня на Театральній площі міста Чернівців відбулося 14-те Свято української пісні, приурочене першому виконанню пісні «Червона рута» і «Водограй» в передачі «Камертон доброго настрою» у виконанні Володимира Івасюка та солістки Олени Кузнецової.

21 вересня пройшов відбірковий етап фестивалю «Червона рута». Журі на чолі з Мирославом Мельником обирали найкращих, хто представлятиме Чернівці та Буковину на ювілейному 35-му фестивалі в Києві. В підсумку були визначені переможці: у жанрі популярна музика – Катерина Григорович; Анастасія Човік; Катерина Тетерятченко; Юлія Лисюк; у жанрі акустична музика – Іван Боднарюк; гурт «Фолькмодерн»; у жанрі рок-музика – гурт «Григірчик Бенд».

28 вересня у Хотинській фортеці вперше відбувся благодійний фестиваль української духовної музики «Україна під Покровом Пресвятої Богородиці», в якому взяли участь колективи з Чернівецької, Хмельницької, Івано-Франківської областей, а також Києва. Також були організовані благодійний ярмарок, майстер-класи, інтерактивні ігри, мистецькі та етнічні фотозони, виступи клубу історичної реконструкції, частування й багато інших цікавих заходів.

28 вересня на сцені Чернівецької обласної філармонії ім. Дмитра Гнатюка відбувся міжнародний фестиваль-конкурс «Джерело надій».

Літературне життя краю

6–8 вересня в місті Чернівцях проходили XV Міжнародні поетичні читання «Meridian Czernowitz». У програмі фестивалю: 6 вересня: офіційне відкриття XV Міжнародних поетичних читань «Meridian Czernowitz» в Літературному целанівському центрі; поетичні читання: Німеччина за участі Ульріке Альмут Зандіга, Урсули Крехель; літературні читання та розмова про проєкт «Fragile» (у співпраці із Штуттгартським літературним домом): листування між Даніелою Зеель, Ульфом Штольтерфотом (Німеччина) та Іриною Цілик, Ігорем Померанцевим (Україна); у залі «Медіа» готелю Central Magnat Cinema: презентація поетичної збірки Оксани Рубаняк «Дорога життя»; презентація книжки Остапа Сливинського «Словник війни»; презентація нової дитячої книжки Христі Венгринюк «Моя мама – гора»; презентація книжки Богдана

Логвиненка «Деокупація. Історії опору українців»; 7 вересня: у залі «Медіа» готелю Central Magnat Cinema: лекція Йосифа Зісельса «11-й рік війни: складні відповіді на прості запитання»; презентація поетичної збірки Дмитра Лазуткіна «Закладка»; публічне інтерв'ю та розмова із Пітером Померанцевим про майбутню книжку «Як перемогти в інформаційній війні»; в Літературному целанівському центрі: поетичні читання: Німеччина за участі Ульфа Штольтерфота, Данієли Зееля; у розважальному клубі «Бартка»: публічне інтерв'ю Романа Кравця із Артемом Чехом; презентація майбутньої поетичної збірки Ірини Цілик «Тонкий лід»; презентація нового роману Артем Чеха «Пісня відкритого шляху»; читання Юрія Андруховича: «Оповідання під келих – 2. Ще новіші сторінки книжки, яка (не) пишеться»; 8 вересня: у Літературному целанівському центрі: лекція Петра Рихла «Я хочу небо на руки взяти. Поезія і доля Зельми Меєрбаум-Айзінгер»; поетичні читання: Швейцарія за участі Юрг Галтера; поетичні читання: Австрія за участі Роберта Проссера; в культурно-мистецькому центрі ім. Івана Миколайчука – показ короткометражних фільмів Міжнародного фестивалю кінопоезії «Zebra» за текстами учасників «Meridian Czernowitz 2010–2024»; у розважальному клубі «Бартка»: публічне інтерв'ю Романа Кравця із Юрієм Андруховичем; презентація нової збірки оповідань Сергія Жадана «Арабески» (автор долучився онлайн); «Поет і перекладач»: літературний вечір Ігоря Померанцева та Олександра Бойченка.

6 вересня у Буковинському центрі культури та мистецтва презентували п'ятитомник у шести книжках творів Юрія Федьковича (Чернівці, 2004–2022) в межах літературно-мистецької імпрези «Бо я для України лиш живу!..», приуроченої 190-літньому ювілею Юрія Федьковича.

13 вересня в Чернівецькій обласній військовій адміністрації відбулася презентація книги Парасковії Нечаєвої «Безсмертна тінь великих душ».

13 вересня в Літературному целанівському центрі презентували роман «Вдома чекає Марко» за участі авторки Галини Лицур-Щадей. Модератор зустрічі – літературознавець, літературний редактор, есеїст Олександр Бойченко.

18 вересня в мистецькому центрі «Артпростір на Кохановського» відбулася презентація книги Почесної голови Чернівецького відділу Союзу українок, кавалера ордена княгині Ольги III ступеня Олександри Попелюк «Правда об'єднає і визволить нас».

21 вересня у закладі «Red Hors» презентували книгу «Всьо чотко. Сергій Кузьмінський і «Брати Гадюкіни» Юрія Рокетського.

25 вересня до 190-літнього ювілею Юрія Федьковича на філологічному факультеті відбулась презентація зібрання творів письменника у 5 томах, 6 книгах (Чернівці, 2004–2022). Над виданням працювали професор Богдан Мельничук, професор Лідія Ковалець, Людмила Черняк та світлої пам'яті доцент Микола Юрійчук. На зустрічі були присутні викладачі та студенти

філологічного факультету (спец. «Середня освіта» та «Філологія»), до яких із вітальним словом звернувся проректор з наукової роботи ЧНУ ім. Юрія Федьковича, доцент Юрій Халавка, чинний та колишній декани філологічного факультету доцент Ярослав Редьква та професор Борис Бунчук, завідувач кафедри української літератури, доцент Валентин Мальцев.

25 вересня у Центральному палаці культури відбулася зустріч-презентація з письменницею Ніною Кук (Наталя Куконіна).

Виставкова діяльність. Вернісажі

24 вересня у виставковій залі Буковинського центру культури і мистецтва відкрилася персональна виставка творчих робіт народних майстринь, викладачів мистецьких шкіл буковинського краю Ольги Лук'янової, Анастасії Берник, Діани Антонюк «Незмірна глибина традицій».

У Центрі культури «Вернісаж» 7 вересня діяла виставка пам'яті Марини Рибачук «Живопис»; 25 вересня – урочисте відкриття VI Всеукраїнської трієнале «Український фолькмодерн», де представлені кераміка, дерево, вишивка, живопис, фотографія.

Музейна справа

У Чернівецькому обласному краєзнавчому музеї організували такі заходи: 7 вересня – відкриття виставки «SARDAK.UA» в межах однойменного проєкту Sardak.ua за підтримки Українського культурного фонду; 20 вересня – велелюдний історико-краєзнавчий семінар «Людина, нація, держава у вирі великої війни 1914–1918 рр.», організований для педагогів, які читають дисципліни гуманітарного циклу в навчальних закладах міста й області; 23 вересня – відкриття фотовиставки «Ми їхні голоси», ініціаторами якої стали Дмитро Бобров та Олександра Сплавська – активні учасники акцій, що проводяться у Чернівцях щонеділі на підтримку військовополонених та зниклих безвісти; 24 вересня – публічна лекція кандидата історичних наук, провідного співробітника відділу археології, історії середніх віків та нової історії краю Андрія Федорука «Після Стефана Великого: наш край у першій половині XVI ст.»; 27 вересня – презентація книги «Корній Товстюк. Про життя, його віддзеркалення в документах і спогадах, про науку і про поезію, про боротьбу з перемогами і втратами, про те, що сталося, і те, що не відбулося...», яка вийшла у 20-у річницю смерті видатного науковця та громадсько-політичного діяча; відкриття виставки археологічних знахідок із матеріалів досліджень одного з найдавніших мурованих храмів краю – церкви Вознесіння Господнього в Лужанах «Реліквії давнього храму».

У Чернівецькому обласному художньому музеї 11 вересня відкрилася персональна виставка Ольги Чолінської «Серцебиття кольору»; 12 вересня – «Сонячна палітра» до 110-ої річниці від дня народження Петра Яковенка (1914-2006); 20 вересня – персональна виставка Богдана Макаренка

«Живопис»; впродовж місяця експонувалася мінівиставка живописних та графічних творів, присвячена 60-річчю від дня народження відомої української художниці Марини Рибачук.

У Чернівецькому обласному меморіальному музеї Володимира Івасюка 12 вересня – презентація книги першої директорки Чернівецького обласного меморіального музею Володимира Івасюка Парасковії Нечаєвої «Безсмертна тінь великих душ»; 13 вересня – відкриття фоточеленджу «Володимир Івасюк на тлі архітектури Чернівців»: повтор стрітфото В. Івасюка в сучасних Чернівцях»; 15 вересня – виставка з колекції «Івасюк. Я хочу, щоб збулась Любов. Стежками його пісень», на якій представлено 20 картин: 13 робіт подаровані музею навесні і 7 робіт доповнили колекцію безпосередньо перед відкриттям; 26 вересня, до 35-річчя фестивалю «Червона рута», – відкриття фотовиставки «Не одцвітай, червона рuto!» з фондів Чернівецького обласного меморіального музею Володимира Івасюка на факультеті історії, політології та міжнародного права ЧНУ ім. Юрія Федьковича.

20 вересня до 75-річного ювілею українського композитора Володимира Івасюка – відкриття пересувної виставки «Саундтрек свободи» у Дюссельдорфі (Німеччина), де представлені рідкісні музейні фотографії, газетні публікації про композитора, перший фестиваль «Червона рута» 1989 року; 22 вересня – в. о. директора Чернівецького обласного меморіального музею Володимира Івасюка Наталія Мороз виступила з лекцією «Ювілейний рік Володимира Івасюка у Чернівецькому обласному меморіальному музеї Володимира Івасюка» в Інституті імені Ганріха Гайне у Дюссельдорфі для німецького населення та українців, які проживають у Німеччині.

27 вересня в літературно-меморіальному музеї Ольги Кобилянської відбувся журфікс на музейному подвір'ї «Музейні історії» в межах відзначення 80-річного ювілею літературно-меморіального музею Ольги Кобилянської.

Бібліотечна справа

3 вересня у відділі документів з економічних, технічних та природничих наук обласної наукової книгозбірні розгорнута тематична книжкова викладка-пропозиція «Твої знання потрібні Україні», що продовжує щорічний цикл тематичних викладок «Абетка першокурсника».

4 вересня в ЧОУНБ ім. М. Івасюка за сприяння голови Українського Народного дому в Чернівцях Володимира Старика презентували нову книгу Богдана Червака «Окупація або правда про український Київ 1941–1942 рр.» за участю автора.

5 вересня в обласній книгозбірні відбулась година-спомин «Іловайськ. Соняхи пам'яті», приурочена Дню пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність нашої держави. Серед запрошених – Валентина Радчук, дружина воїна з позивним «Броня» Леоніда Петихачного, який загинув під Іловайськом; Наталія Волошина, дружина Валерія Красняна («Барса»), який загинув 23 листопада

2022 року через підрив позашляховика міною, яку заклала ворожа ДРГ на Харківщині, Галина Абрам'юк, мати воїна, педагогиня, громадська активістка, з 2014 року – волонтерка.

В Чернівецькій обласній бібліотеці для дітей в межах рубрики «Сторінками шкільного календаря» підготовлена книжкова виставка до дня народження письменника Івана Котляревського «Коперник українського слова».

10 вересня з нагоди відзначення 130-річчя від дня народження Олександра Довженка та до Дня українського кіно у відділі мистецтв ЧОУНБ ім. М. Івасюка відбувся кінодіалог «Олександр Довженко: роздуми режисера».

15 вересня в обласній книгозбірні – зустріч астрологічного клубу «Унікальний світ астрології», на якій була розглянута тема: «Соляр, як техніка прогнозу подій на рік».

16 вересня відділ обслуговування юнацтва провів годину-дослідження «Юрій Федькович: код доступу до зашифрованих текстів». На зустріч із старшокласниками ліцею № 3 медичного профілю завітала керівниця етнографічного проєкту «Спадщина» при Буковинському центрі культури і мистецтва, письменниця Іванна Стеф'юк.

17 вересня ВОЮ ЧОУНБ ім. М. Івасюка підготував книжкову виставку «Літературні обрії Михайла Коцюбинського» з нагоди 160-річчя від дня народження письменника; в Чернівецькій обласній бібліотеці для дітей підготовлена книжкова виставка «Поет краси та природи людської душі».

21 вересня з нагоди Міжнародного дня миру в Чернівецькій обласній бібліотеці для дітей пройшов бібліотечний урок «Мир – це коли...», який відвідали учні 3-Б класу ліцею #11 «Престиж» (керівник – Боднар Вікторія); в бібліотеці-філії № 6 ЦБС м. Чернівців – бібліотечний флешмоб «Ми за мир»; в публічній міській бібліотеці міста Сокиряни – інформхвилинку «Хай буде мир у нашій Україні».

З нагоди Всеукраїнського дня бібліотек проведено цикл заходів: 23 вересня у відділі обслуговування юнацтва ЧОУНБ ім. Михайла Івасюка стартував бібліокараван «Бібліотека – твоя територія»; 24 вересня у відділі медичної літератури ЧОУНБ ім. М. Івасюка – презентація книжкової виставки «Скарби медичної думки», на якій представлені рідкісні медичні видання українською мовою початку ХХ століття; 24 вересня у відділ мистецтв завітали студенти II курсу БДМУ на віртуальну екскурсію «Найцікавіше про бібліотеки світу»; 24–25 вересня працівники відділу абонементу обласної книгозбірні провели екскурсії для першокурсників ВПУ № 3, спеціальність «перукар (перукар-модельєр), манікюрник» та «кравець, закрійник»; 26 вересня у відділі обслуговування користувачів – ринг ерудитів «Навколо книги за 80 хвилин»; 27 вересня у відділі обслуговування юнацтва ЧОУНБ ім. М. Івасюка – свято читання «Осіння колекція сучасної літератури»; 27 вересня у бібліотеці-філії № 1 КБУ «Чернівецька ЦБС» – День інформації «Навіки збережи свій скарб, бібліотеко!»; у бібліотеці-філії

№ 6 – бібліотечний флешмоб «Я люблю свою бібліотеку!»; у бібліотеці-філії № 4 – тиждень відкритих дверей.

24 вересня відділ краєзнавства обласної книгозбірні запросив на чергову імпрезу «Невипадкові зустрічі: Валентина Чолкан. Пісенні крила поезії Валентини Мацерук і Ольги Васкан».

26 вересня артстудія «СТІБок – ми зшиваємо країну» при ВОЮ ЧОУНБ ім. М. Івасюка для наймолодших користувачів бібліотеки (дітей ВПО) провела майстер-клас з виготовлення книжкових закладок.

26 вересня у відділі документів іноземними мовами організували віртуальну мандрівку за сторінками книги М. Дупешка «Історія, варта цілого яблуневого саду».

26 вересня на базі Сокирянської філії КЗ «Центр культурних послуг Сокирянської міської ради» «Публічна міська бібліотека», в межах бібліотечного клубу «Струни серця», відбулась творча зустріч зі знаним земляком Юхимом Гусаром.

27 вересня, в межах відзначення Тижня туризму та бібліокаравану «Бібліотека – твоя територія» (до Всеукраїнського дня бібліотек), ВОЮ ЧОУНБ ім. М. Івасюка запросив старшокласників ліцею № 3 медичного профілю та активних читачів бібліотеки у віртуальну мандрівку «Відкривай Буковину мандруючи».

27 вересня в Кельменецькій центральній районній бібліотеці – зустріч з молодою журналісткою Тетяною Олійник.

В Чернівецькій обласній бібліотеці для дітей, ЧОУНБ ім. Михайла Івасюка, бібліотеці-філії № 3 ЦБС м. Чернівців та Науковій бібліотеці ЧНУ ім. Юрія Федьковича в межах проєкту Чернівецької обласної організації НСПУ відбулися презентації листівок: 3 вересня – «Хранитель крони хроносу імен» (до 70-річчя з дня народження та 5-річчя втрати українського архітектора Віктора Ткача); 10 вересня – «Форт фортуни фартового Фартушняка» (до 5-ої річниці втрати першого поета-пісняря ВІА «Смерічка» Анатолія Фартушняка); 24 вересня – «Нестрига: коли скресає крига» (до 945 – ти днів незламності міст і сіл у російсько-українській війні).

Навчання кадрів

18 вересня, в межах співпраці Чернівецького обласного ВГО УБА з кандидаткою юридичних наук, доценткою кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства ЧНУ ім. Ю. Федьковича Ольгою Чепель, в ЧОУНБ ім. Михайла Івасюка проведено інфосесію «Європейська регіональна політика: можливості та перспективи».

19 вересня Чернівецька обласна бібліотека для дітей взяла участь у інструктивно-методичній нараді для бібліотечних працівників ЗП(ПТ)О області «Тенденції 2024/2025 н. р. Бібліотеки ЗП(ПТ)О області: організація та планування роботи».

25 вересня в регіональному тренінговому центрі обласної книгозбірні відбувся практикум «Як ефективно донести те, що відчуваєш і чого потребуєш?» в межах проєкту Української спілки з прав людини й діяльності Національної платформи стійкості та згуртованості за фінансової підтримки Європейського Союзу та у партнерстві з експертами Спільноти практиків діалогу України. Спікерами заходу були: Ольга Тютюн, заступниця директора Українського центру медіації по проєктах регіонального розвитку; Лідія Нестеренко, керівниця лабораторії медіації, переговорів та арбітражу; Руслана Гаврилук, докторка юридичних наук, професорка, завідувачка кафедри публічного права ЧНУ ім. Ю. Федьковича.

26 вересня, напередодні Всеукраїнського дня бібліотек, Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого презентувала проєкт «Книга пам'яті російсько-української війни: БІБЛІОТЕКАРІ». Видання містить інформацію про бібліотечних фахівців, як цивільних, так і військових осіб, котрі загинули внаслідок повномасштабного вторгнення росії в Україну впродовж 2022–2024 років. До онлайн-презентації долучилася завідувачка відділу науково-методичної та видавничої діяльності Іванна Рудько.